

မကြာမှီပြီးစီးအောင်မြင်ထိမှမည်ဖြစ်သော၊

မုဒ္ဒဗောဓေနိဿယသစ်။

ကျမ်းကြီး၏အဖို့၊

သက္ကတဘာသာ-ဟိန္ဒူဘာသာကြီး၏။

မြန်မာပြည်-တဝှမ်းလုံး၌၊လင်္ကာပြောင်အရောင်ထွက်ရန်၊

သက္ကတဘာသာ၊ဟိန္ဒူဘာသာကြီး၏။

အစသင်ခန်းစာ။

“संस्कृतशिक्षामञ्जरी,”

သက္ကတသိက္ခာမဇ္ဇရီ၊

၏။

သက္ကတမြန်မာသင်ပုံးကြီး။

မန္တလေးမြို့၊

သုဝဏ္ဏဝတီပိဋကတ်ရုတ်စက်ပုံနှိပ်တိုက်။

တအုပ်(၆-၁)

မုဒ္ဒပေခေဒိယယသစ်။

ကျပ်:ကြီး:၏:အဖို့။

သက္ကတသင်္ဂဟ:ပုံရိပ်။ "संस्कृतशिक्षामञ्जरी,"

‘खरवर्णाः, သရ:ဇာတ်။

အ-အ အာ-အာ ဣ-ဣ ဣ-ဣ ဣ-ဣ ဣ-ဣ

ဣ-ဣ ဣ-ဣ ဣ-ဣ ဣ-ဣ ဣ-ဣ ဣ-ဣ

အို-အို အို-အို အို-အို အို-အို အို-အို

“स्वरसंयुक्त-व्यञ्जनवर्णाः,
သရူဝ်ယျုင်အဝ်-ယျုင်ရသောဗျုင်:ဝဏ္ဏ။

က-က	ख-ခ	ग-ဂ	घ-ဃ	ङ-င
च-စ	छ-ဆ	ज-ဇ	झ-ဈ	ञ-ည
ट-တ	ठ-ထ	ड-ဒ	ढ-ဏ	ण-ဏ
त-တ	थ-ထ	द-ဒ	ध-ဓ	न-န
प-ပ	फ-ဖ	ब-ဘ	भ-ဗ	म-မ
य-ယ	र-ရ	ल-လ	व-ဝ	श-ရှ
ष-ဇ	स-သ	ह-ဟ	ड़-ဉ	ढ़-ဍ

သရဝဏ္ဏကိုလေ့ကျက်ခဲ့ပုံ-ဣဒ်ဝပ်:သတ်ခဏ်း။

स्वरवर्ण-परिचय-परीक्षा

ई	ए	अ	ऋ	आ	औ
ऊ	इ	ऋ	उ	लृ	ऐ
ओ	ँ	अं	अः	लृ	

ဗျဉ်းဝဏ္ဏကိစ္ဆေ ကျက်ဒေဝံ-တြိဝပ်းသတ်ခတ်း။

व्यञ्जनवर्ण-परिचय-परीक्षा

ख	ठ	फ	ब	ड
ढ	ड	च	ग	ल
घ	थ	ण	द	ष
त	न	क	य	ध
प	व	स	झ	श
छ	र	ञ	भ	ट
ड	म	ह	ज	व

အသတ်ဖြင့်ပြအပ်သော-သရကင်းသောဗျဉ်းဝဏ္ဏ၊

स्वररहितव्यञ्जनवर्णाः

क् ख् ग् घ् ङ् इत्यादि,
र् णि णि षि णि-ဤသို့အစရှိသည်တည်း။

सङ्ख्या:သင်္ချာထည်း။

၁-၁ ၂-၂ ၃-၃ ၄-၄ ၅-၅ ၆-၆ ၇-၇ ၈-၈ ၉-၉ ၁၀-၁၀

အကောရယောဂ်း၊
အ-အက္ခရာဒွိယုဉ်သောဥဒါဟရုဏ်း၊

ကxအ=က, ခxအ=ခ,
က+အ=က ခxအ=ခ

အထ	အသ်း	အခး	အက္ခယံ
ကရး	ခလး	ဂဂး	ဂဂး
ခရး	ခလယံ	ဂဂး	ဂဂး
တတး	တပး	တရလး	တလယံ
သး	သ	သမး	သယံ
သယနယံ	သရယံ	နယံ	နသး
နယး	နရး	ပပး	ပတး
ပတနယံ	ပသယံ	ပဂး	ပလယံ
ပပး	ပလယံ	ပယယံ	ပပး
မသး	မနး	မယး	မရယံ
ယဂနယံ	ယတနယံ	ယမး	ရဂး
ရထး	ရပး	ရမး	လဂနယံ
လပနယံ	လပယံ	ပကး	ပပနယံ
ပသနယံ	ပနယံ	ပစး	ပပထး
ပမး	ပပပရး	ပမး	ပပယး
ပပယာရး	ပစး	ပပး	ပပန

အာကာရယောဂံ၊

အာ-အက္ခရာဒွိယုဉ်သောဥဒါဟရဏံ။

အာ=ါ, န+အာ=ကာ, ဓ×အာ=သာ,

အာ-ဝါ ဣ-အာ-ဣ သ-အာ-သာ။

အာမာ	ဗမာ	ဣမာ	အာမာ	အေမာ
ကမာ	ဣမာ	ဣမာ	အာမာ	အေမာ

ဣကာရယောဂံ၊

ဣ-အက္ခရာဒွိယုဉ်သောဥဒါဟရဏံ။

ဣ=ိ
ဣ-ဝိ

န×ဣ=နိ
ဣ-ဣ-ဣ

ဂ×ဣ=ဂိ
ဣ-ဣ-ဂိ

ဣတိ	ဣဗိကာ	အနိကာ	အိဗိဗိဗိ
ဂရိမာ	ပိတာ	နရိဏံ	ဟရိဏံ

အိကာရယောဂံ၊

အိ-အက္ခရာဒွိယုဉ်သောဥဒါဟရဏံ။

အိ=ိ
အိ-ဝိ

န+အိ=နိ
ဣ-အိ-ဣ

ဣ×အိ=ဣ
ဣ-အိ-ဣ

အိရာဗတီ	အိဗိကာ	အိဣ	အိဣ
အိဗိဗိဗိ	နိဗိဗိဗိ	အိဣ	အိဣ

उकारयोगः,

ဥ-အက္ခရာနှင့်ယှဉ်သောဥဒါဟရုဏ်။

उ= ॥	क्+उ=कु	च्×उ=चु
ဥ-	က်-ဥ-ကု	ဇ်-ဥ= ဇု

अगुरुः	आशु	इषुधिः	उडु
ऋजुः	चतुरः	बुधः	मुकुलः

ऊकारयोगः,

ဦ-အက္ခရာနှင့်ယှဉ်သောဦဒါဟရုဏ်။

ऊ= ॥	क्×ऊ=कु	ज्×ऊ=जू
ဦ ॥	က်-ဦ-ကု	ဇ်-ဦ-ဇူ

उलूकः	कूपः	तूणीरः	पूतः
यूथिका	हूणः	सूना	दूनः

ဣကာယောဂံ၊

ဝိ-အက္ခရာဒွိယုဉ်သောဥဒါဟရုဏ်။

ဣ = င	က × ဣ - က	တ × ဣ = တ
ဝိ - ဝိ	ကိ - ဝိ - ကိ	တိ - ဝိ - တိ

ပုထု	ဗုဟု	တုဗာ	ဗုဏာ
မုဂံ	ဗုဗမံ	မုတိ	ကုရံ

ဣကာယောဂံ၊

ဝိ-အက္ခရာဒွိယုဉ်သောဥဒါဟရုဏ်။

ဣ = င	က + ဣ - က	တ + ဣ - တ
ဝိ - ဝိ	ကိ - ဝိ - ကိ	တိ - ဝိ - တိ

ဣာမာတုဏာမ္	ဣာတုဏာမ္	ဣဏာမ္	ပိတုဏ္
------------	----------	-------	--------

एकारयोगः,

ဇ-အက္ခရာနှင့်ယှဉ်သောဥဒါဟရုဏ်။

ए-[^] क्×ए-के त्×ए-ते
 ဇ-ဇ က်-ဇ-ကေ တ်-ဇ-တေ

अदेशः	अशेषः	उपमेयः	एकेशः
केशः	जेता	मेषः	हेमः

ऐकारयोगः,

အိုက်-အက္ခရာနှင့်ယှဉ်သောဥဒါဟရုဏ်။

ऐ - [^] क् × ऐ - कै न् × ऐ - नै
 အိုက်-အိုက် က် အိုက်-ကိုက် န် - အိုက်-နိုက်

कैलासः	जैनः	नैशः	पैतामहः
भैरवः	शवः	हैमः	मैनाकः

အိုကာရယောဂံ၊

အို-အက္ခရာနှင့်ယှဉ်သောဥဒါဟရုဏ်။

အို-ဝဲ န်×အို-ကို ယ်×အို-ယို
အို-အို န်-အို - နို ယ်-အို-ယို

ကိုပ:	ဝိပ:	မိဂ:	လိမ:
ဝိပ:	စိက:	စိမာ	စိမာ

အိုကာရယောဂံ၊

အို-အက္ခရာနှင့်ယှဉ်သောဥဒါဟရုဏ်။

အို - ဝဲ န် × ဝဲ - ကို ယ် - ဝဲ ဝဲ
အို-ဝဲ-ဝဲ န်-ဝဲ-ဝဲ ကို-ဝဲ ဝဲ-ဝဲ-ဝဲ

ဝိပ:	ဂိဝိ	ဂိက	ဝိပ:
ဝိပ:	မိဝိ	မိက	ဝိပ:

लोभं परिहर लोभेन समं पापं कुतः?

भवान् कदापि लोभं मा करोतु

सततं साधूनां समागमो विधेयः

साधु समागमेन हि लोकः सुशीलो भवति

सुशीलः खलु यशमा चिरं राजते

परधनापहरणं दोषावहम्

भवान् कदापि चोराचारं मा करोतु

आजीवनं सुकृतिनिरतो भव

२

खरवर्णानांयोगेआकृतयः

ဗျည်းအက္ခရာတို့ကိုသရအက္ခရာတို့နှင့်ယှဉ်သည့်ရှိသော်
အောက်ပါအတိုင်းယှဉ်ကပ်အင်၏။

क का कि की कु कू कृ
क क्का क्कि क्की क्कु क्कू क्कृ
क-ရီ

क के कै को कौ कं कः
क के कै को कौ कं कः
က-ရီ ကေ ကိုက် ကော ကောက် ကံ ကာ:

च चा चि ची चु चू च
च चा चि ची चु चू च
စ-ရီ စာ စိ စီ စု စူ စ

च चे चै चो चौ चं चः
च चे चै चो चौ चं चः
စ ရီ စေ စိုက် စို စောက် ဝံ စာ:

त ता ति ती 'प,
त ता ति ती 'प,
တ တာ တိ တီ 'ပ,

तो तौ तं तः
तो तौ तं तः
တို ထောက် ထံ ထာ:

સંયુક્તવર્ણાઃ,

သံယုတ်နှင့်ယှဉ်သောအက္ခရာ၊

शा-संयोगः,

ထ-ထံယုတ်နှင့်ယှဉ်သောဥဒါဟရုဏ်တည်း။

ण्	शा	यशा	ष्	शा	ष्या,,
ဏ်	ထ	ဧ	စ်	ထ	ဏ်

ग् ण ण् रुशाः

शा शा ण निषणः विषणः

ष् ण ष्या लिषणा, सहिष्णुः
न-संयोगः,

န-သံယုတ်နှင့်ယှဉ်သောဥဒါဟရုဏ်တည်း။

क्	न	कन	ख्	न	खन
ဣ	န	က	ခ	န	ခ

क्-न-कन शकनाति,

ग्-न-ग्ग निमग्गः, अग्निः,,

घ्-न-घन क्तिघनः, विघनः,,

တ-န-တ ဂုဏ်

ဒ-န-ဒ မုဏ်

န-န-န ခုဏ်

မ-သံယောဂံ

မ-သံယောဂံ သံယောဂံ သံယောဂံ

က-မ-က ဂ-မ-ဂ

က-မ-က ဂ-မ-ဂ

က-မ-က ဂုဏ်

ဂ-မ-ဂ ဂုဏ်

န-မ-န ဂုဏ်

တ-မ-တ ဂုဏ်

ဒ-မ-ဒ ဂုဏ်

န-မ-န ဂုဏ်

မ-မ-မ ဂုဏ်

လ-မ-လ္မ ဂုလ္မः, ဘာလ္မः,,

ရှ-မ-ရှမ ရှမဘာနာမ္, ရာဇိမ္,,

ဗ-မ-ဗမ အဗမာ,,

ယ-သံယောဂः,

ယ-သံယောဂ်နိဋ္ဌိယျဉ်သောဥဒါဟရုဏ်တည်း။

ယ+ဒ က+ယ=ကျ
 ယ- ၂ က ယ ကျ

က-ယ-ကျ အေကျမ္, ဘာကျမ္, ဘာကျမ္ ,,

ရ-ယ-ရယ မာရယမ္, အာရယာ, ဝပါရယာနမ္ ,

ဂ-ယ-ဂယ မာဂယမ္, ဝါဂယတာ,,

ဇ-ယ-ဇယ ဇဒါဇယမ္, ဝါဇိဇယမ္,,

ည-ယ-ညယ ပူညယမ္, ဝါညယတာ,,

ဗ-ယ-ဗယ ပုဗယမ္, မာဟာဗယမ္,,

မ-ယ-မယ မာမယမ္, မာမယမ္,,

ရ-संयोगः

ရ-သံယုဂ်၊ နှင့်ယုဂ်သောဥဒါဟရုဏ်တည်း။

ရ ^
၇ □

က+ ရ= က တ×ရ= တ
ကံ- ၇- (က) ကံ-၇ (တ)

က×ရ=က	ဗကံ၊	ကူရံ၊	क्रोधः၊
×ရ-	ग्रहणम्၊	ग्रामः၊	न्यग्रोधः၊
ဗ×ရ-ဗ	ध्याघः၊	शीघम्၊	
ည×ရ-ည	वज्रम्		
တ-ရ တ	गालम्၊	बाणम्၊	बुद्धिः၊
ဒ် ရ-ဒ်	द्रव्यम्၊	रौद्रम्၊	निद्रम्၊
ဗ=ရ ဗ	गृधः၊	ध्रुवम्	
ပ ရ-ပ	प्रणयः၊	प्रायः၊	
ဗ ရ-ဗ	ब्रधनः၊	ब्राह्मणः၊	

ဗ္ဗ ရ=ဗ္ဗ ဗ္ဗမိး၊ ဗ္ဗုဒ္ဓိး၊၊

မ္ဗ ရ-ဗ္ဗ အာဗ္ဗး၊ နဗ္ဗး၊၊

ဗ္ဗ ရ-ဗ္ဗ ဗ္ဗဟဗ္ဗမ္၊ ဗ္ဗတိး၊၊

ဗ္ဗ ရ-ဗ္ဗ ဗ္ဗဒး၊ ဗ္ဗေဗ္ဗာ၊၊

“လ-ယယောဂး၊၊

ထ-သံယုဂ်၊ နှင့်ယုဂ်သောဥဗ္ဗါဟရုဏ်ထည့်။

လ္လ လ=လ္လ
လ်-လ-လ္လ

လ္လမး၊ ဗ္ဗုလ္လး၊ လ္လိရး၊၊

လ္လ လ=လ္လ ပလ္လဗး၊ ကလ္လိလး၊၊

လ္လ လ=လ္လ အာလ္လဒး၊၊

“**व=संयोगः,**”

၀-သံယုဂ်ဒွင့်ယှဉ်သောဒါဟရုဏ်တည်း။

व व
○ ○

क् × व-क् त् × व-त्व
 ○- ○ ○ ○

- क् × व-क् कणनम् , पक्वम्,,
- त् × व-त्व त्वरा, सत्वरम्,,
- न् × व=न्व अन्विषणम् ,
- स् × व=स्व स्वभावः, स्वादु, पयस्विनी,,

“**व्यञ्जनद्वयसंयोगः,**”

ဗျာဉ်း(၂)လုံးဆင့်သံယုဂ်ဥဒါဟရုဏ်တည်း။

- क् × क=क् चिक्कणम्
- क् × त=क्त आसक्तः, भक्तिः,
- क् × ष-क्ष विचक्षणः, दीक्षा,
- च् × च-च्च उच्चारणम्
- ज् × ज-ज्ज सज्जा, लज्जितः,,
- ज्ञ प्र-ज्ञ ज्ञानम् , प्रज्ञा

अत्रार्चायस्वती, नाति क्रमेऽतिः, पर्यधी गतौ,,
अपिः पदार्थ सम्भाव्य, गर्हानुज्ञासमुच्चये,, ”

အဘ, ဤပြ, စသောဥပသေရတို့တွင်၊ **स्वती, सु, သဒ္ဒါ, अति;** သဒ္ဒါ, တို့သည်။ **अर्चायां, ပူဇော်ခြင်း** အနက်၌။ **वा, ချီးမွမ်းခြင်း** အနက်၌။ **न, गि; မမည်ကုန်။** **अतिः, अति, သဒ္ဒါ** သည်၊ **अतिक्रमे,** လွန်ခြင်းအနက်၌။ **न, गि; မမည်, पर्यधी, परि, သဒ္ဒါ, अधि, သဒ္ဒါ,** တို့သည်။ **गतौ, ဝတုတ္ထကိုထွန်းပြရာ၌။** **न, गि, မမည်ကုန်။** **अपिः, अपि;** သဒ္ဒါသည်။ **पदार्थसम्भाव्यगर्हानुज्ञासमुच्चये,** အနည်း၏အဖြစ်ဟူသောပဒတ္တ, သမ္ဘာဝနာ, ဝရဟာ, ခွင့်ပြုခြင်း, ပေါင်းသည်းခြင်း, အနက်၌ **न, गि, မမည်။**

(၁၁) भ्वादिः, भू; စသော သဒ္ဒါအပေါင်းသည်။ धुः, ဝတ်မည်၏။ (သုတ်)။ ။

भू, भू; ဝတ်သည်။ **सत्तायं, ထင်ရှားရှိသောဝတ္ထု၏ ထင်ရှားဖြစ်ကြောင်း** ကိရိယာ၌ဖြစ်၏။ **इत्यादिः, ဤသို့အစရှိသော** **गणः, သဒ္ဒါအပေါင်းသည်။ धुसंज्ञः, ဝတ်အမည်ရှိသည်။ स्यात्, ၏။** (၇၅၅)။ ။

(၁၂) सित्यादिः, सि; စသောနာမ်ဝိဘတ်, ति; စသောအာချာတ်ဝိဘတ်, သည်။ क्तिः, क्ति, မည်၏။ वा, ဝိဘတ်မည်၏။ (သုတ်)။ ။

स्यादिः, सि, စသောဝိဘတ်သည်၎င်း။ त्यादिश्च, ति; စသောဝိဘတ်သည်၎င်း။ क्तिसंज्ञः, क्ति, အမည်ရှိသည်။ स्यात्, ၏။ (၇၅၅)။ ။

(၁၃) एकद्विबहुषु, တခု, နှစ်ခု, များသော အနက်တို့၌; एक
(၃) R 514 000 23

အရှင်အဂ္ဂဓမ္မာဘိဝံသ။

မဟာထေရ်။

စီရင်ရေးသားအင်သော။

မုဒ္ဒဗောဓိနိဿယသစ်။

ကြီး။

မကြာဘိပြီးစီးအောင်မြင်ထော့မည်-ဖြစ်သောကြောင့်။

ဖြော်လင့်ဆဲရှိတော်မူကြသော။

သံဃာတော်အရှင်မြတ်အပေါင်းတို့သည်။

မကြာ၍ကြည့်ရှုကြရမည်ဟုဖြော်လင့်တော်မူကြပါမည့်အကြောင်း

Faint handwritten text in Burmese script, likely a library or collection stamp.